

Innovatív iparművészet

Fiatal Iparművészek eredményei a Klebelsberg Kultúrkúriában

A Kozma Lajos-ösztöndíjat elnyert fiatal iparművészek alkotásaiból nyílt kiállítás március 12-én a Klebelsberg Kultúrkúriában. A bemutatónak remek helyszíne volt a Barbakán terem, a maga elliptikus alaprajzával, téglaborításával. Sajnálatos azonban a körülmény, hogy a centrumtól meglehetősen távol található, ezért mivel sokan lemondanak a kiutazásról, fontos hírt adnunk e remek kiállításáról. Érdemes motiválni a művészetkedvelőket, hogy rendszeresen ellátogassanak a Hűvösvölgybe, a sorra megvalósuló rangos eseményekre, mint a mostani, a leginnovatívabb iparművészek beszámolója.

„Az bemutatkozó művészek olyan fiatal alkotók, akik már a jelentkezésük előtt bizonyították, hogy választott művészeti területük legjobbjai közé tartoznak és abba az irányba haladnak, hogy meghatározó jelentőséggel formálják kézműves iparművészetünk jelenét és jövőjét” – mondta el megnyitó beszédében N. Mészáros Júlia művészettörténész, az ösztöndíjról döntő kuratórium tagja.

Az ösztöndíj egy évre szól, de az alkotóknak háromszor van lehetőségük, folytatólagosan pályázni. Ez igazán nagy kihívást jelent, hiszen a bírálóbizottságot új ötletekkel, egyre magasabb színvonalat előrevetítő tervekkel kell meggyőzni arról, hogy a művész ismételten méltó a támogatásra. Ez évben két alkotónak, Gelley Kristófnak és Simon Viktóriának is sikerült. 2017-ben harmadszor nyerték el a támogatást, így ők idén utoljára számoltak be eredményeikről.

Gelley Kristóf fémműves formatervező és ezüstműves iparművész az első két évben egy egyedi ezüst evőeszközkészletet és a tálaláshoz használatos eszközöket készített. A harmadik évben, a most látható kiállításra pedig 4 részes, reprezentatív ezüst teáskészletet mutatott be. Technikája a lemezből való felhúzás egyfajta tisztelgés az ezüstműves mesterség és a művész ötvös felmenői előtt. Tárgyai időtlen hangulatot árasztanak, ugyanakkor tetten érhető a ma már igen ritka egyéni alkotói koncepció, melyben szerepet kapott a hagyományos technika és a funkció összehangolása is. A kalapálás nyomaitól egyenetlen felület esztétikai sajátosságait a tárgyai fő értékévé tette.

Simon Viktória ékszertervező, arany- és ezüstműves iparművész a 2016-os évet kihagyva nyerte el háromszor Kozma Lajos ösztöndíjat. Három ékszer kollekciót állított ki, melyek közül az első esetében arra kereste a választ, mi történik, ha a plexirétegek közé festékport fúj,

vagy ha a plexi belsejében kialakított üregbe apró tárgyakat helyez? Második kollekcióját olyan ékszerek alkotják, melyeket bemaáással díszített, a harmadik ékszerkollekcióját a rétegek ragasztásakor felszabadult levegőbuborékok motiválták.

Farkas-Pap Éva, Kóródi Zsuzsa és Pápai Lilla 2017-ben másodsor nyerték el a Kozma Lajos-ösztöndíjat.

A szobrász végzettségű Farkas-Pap Éva, egy afrikai ős széktípus többfunkciós használhatóságának formai kérdéseivel és hordozható szülőszékké alakításával foglalkozott. Ezeknél a két elemből álló székeknél a támla és az ülőke derékszögben egymásba csúsztható, majd használat után szétszedhetők, tárolásuk rendkívül praktikus, mert minimális helyet igényel. Témáját, a szülőszék megalkotását saját otthonszülésének tapasztalatai motiválták, valamint az a tény, hogy a szüléshez nélkülözhetetlen szék-tárgy eddig elkerülte a formatervezők figyelmét.

Kóródi Zsuzsanna optikai tisztaságú üvegbotok felhasználásával a lentikuláris lencsék működési elvén és a mögéjük helyezett egyszerű, korábban színes, ma fekete-fehér - geometrikus struktúrát ábrázoló képpel, a sík és a domború-homorú, a fényes és matt üvegrészek kinetikus hatásán alapuló műveket alkot. A szemlélő nézőpontja változtatásával, valamint a térben való mozgásával szüntelen dekonstruálja és látványsorozatokban éli meg az üveglencse-képeket. A képek kinyílása és bezárulása közötti formációk biztosítják az erős vizuális és esztétikai élményt.

Pápai Lilla textil- és divattervező a környezettudatos design képviselője. A bemutatott tavaszi-nyári kollekcióját az olajszennyezés globális problémájára való reflektálás határozza meg még meg, mely előző évi munkájának is fő témája volt. A víz tetején úszó olajfoltok alakzatait és a szennyeződés terjedésének formai elemeit használta saját tervezésű anyagainak mintaképzéséhez.

Első ösztöndíjat nyert alkotókat öt művész képviseli a kiállításon.

Bösze Eszter üvegművész organikus struktúrák létrehozásával kísérletezett, így talált rá az olvasztott viaszra, mely eltérő halmazállapotú vízben más-más, különleges és egyedi formát vesz fel, míg ki nem hűl. Cseh forrásból származó üvegtömbjeiben rögzíti az anyag és a közeg egymást alakító, drámai küzdelmének lenyomatát. Az anyag mozgása fizikai törvényszerűségek által meghatározott, ugyanakkor egyszeri és megismételhetetlen képződményekként rögzül, a folytonos keletkezés és megszűnés közötti, változó és kiszámíthatatlan állapotokat idézve.

Fabricius-Nagy Emese építőművész, folyamatosan kísérletezik új anyagokkal, technológiákkal, köztük a 3D-nyomatással is. Kiállított darabjai bőrből és filcből készített, táskák, melyek szabásmintáját háromszögekből álló raszterháló segítségével alkotta meg. A geometrikus szerkesztés a formán túl a mintát, sőt, a díszítés módját is meghatározza. Díszítőeleme a kéder, mely nemcsak rögzít, merevít, hanem kiemeli a forma lényegét is. Kárpáti Judit Eszter kutatási területe az elektronikus és interaktív technológiák integrálása a textilekbe. A vizuális és akusztikus élmények összekapcsolásával olyan anyagokat készít, amelyek a látási, tapintási- és viselési élményen túl, a hallás érzékszervét is működésbe hozzák. A mintás textilt, mint hangkibocsátó felületet értelmezi, és a hangzásokat meghatározott formákhoz, főleg geometrikus mintákhoz köti. A különféle interakciók informatikai fejlesztésre is készítetik a művészt.

Kovács Eszter az ösztöndíj segítségével a mozsarat elemezte és dolgozta fel. Konyhai eszközök széles skáláját teremtette meg a forma méretének és arányainak a variálásával és eltérő anyagok, valamint mázak használatával. Kialított tárgyai a kétfunkciósá tett mozsarak, és az előállításuk formai tapasztalatait hasznosító plasztikák.

Strohner Márton letisztult formavilágú, elegáns virágtartói moduláris rendszerű termékcsaládot mutatott be a beszámoló kiállításon. A növények beültetésére szolgáló, magas tűzön égetett, anyagában színezett porcelánmasszából öntött virágtartói formai és funkcionális szempontból is szoros egységet alkotnak. Az anyag, a technológia tökéletessége, a jól eltalált arányok valamint a finom színvilág egy új életminőséget, exkluzivitást képviselnek.

A beszámoló-kiállítás megnyitóján hirdették ki az ez évi ösztöndíjasok névsorát is, amely a következő ifjú tehetségekből áll: Csávás Ruzicska Tünde, Fazekas Veronika Borbála, Juhos Janka, Kalicz-Mészáros Klára, Nagy Krisztina, Révész Eszter, Tengely Nóra, Mitter Anna Róza, Kóródi Zsuzsanna és Pápai Lilla.

Így 2019 tavaszán már az ő, a Kozma Ösztöndíj támogatásával megvalósított alkotásaikat csodálhatjuk meg a Klebelsberg Kultúrkvria Barbakán termében...

Köszönöm N. Mészáros Júlia kurátornak és Csákvári Zsigmond fotografusnak a beszámoló elkészítéséhez nyújtott segítséget.

Mascher Róbert DLA
formatervező, főiskolai docens,
Simmelweis Egyetem Pető András Kar

MAGYAR IPARMŰVÉSZEZET - Folyóirat - ISSN 1217-839X

A képek adatai (a másik fotós elérhetősége: csakvari.photography@gmail.com)

1

Gelley Kristóf: Egyedi, alkalmazott plasztika edények: teáskanna, a tejes kancsó és a cukortartó 2017. ezüst

Fotó: Csákvári Zsigmond

2

Kóródi Zsuzsanna: FÉNYKINETIKA II. 2017. optikai üveg és print

Fotó: Csákvári Zsigmond

3

Bősze Eszter: ENTRÓPIA sorozat 2017. üveg

Fotó: Mascher Róbert

4

Fabricius-Nagy Emese: Lágyló geometria. 2017. filc, bőr

Fotó: Mascher Róbert

5

Kárpáti Judit: Soft Sound, flexibilis hangszórók. 2017. vegyes technika (textil és elektronika)

Fotó: Csákvári Zsigmond

6

Strohner Márton: PLANTER sorozat. 2017. magas tűzön égetett, színezett porcelán

Fotó: Mascher Róbert

8

Klebelsberg Kultúrkvária, Barbakán terem

Fotó: Csákvári Zsigmond

+

7

Juhos Janka, ékszertervező a 2018. évi Kozma Lajos Iparművészeti Ösztöndíjat veszi át dr. Hóvári Jánostól, a szakmai és pénzügyi lebonyolító MANK Nonprofit Kft. főigazgatójától.

Fotó: Csákvári Zsigmond